PEREZ NARANJO

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT L.A. GEELHOED

fremsat den 13. juli 2006 [1]

I — Indledning

1. I den foreliggende sag anmodes Domstolen om en fortolkning af artikel 4, stk. 2 a, og artikel 10 a, sammenholdt med bilag II a i Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 af 14. juni 1971 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet, som ændret ved Rådets forordning (EF) nr. 118/97 af 2. december 1996 [2] (herefter »forordning nr. 1408/71). Navnlig ønsker cour de cassation at få afklaret, om det i bilag II a i forordning nr. 1408/71 nævnte supplerende tilskud fra Fonds national de solidarité (National Solidaritetsfond) er en særlig ikke-bidragspligtig ydelse som omhandlet i denne forordnings artikel 4, stk. 2 a.

1 — Originalsprog: nederlandsk.

2 — EFT 1997 L 28, s. 1.

II — Relevante retsforskrifter

A — *Fællesskabsret*

2. Af særlig interesse i denne forbindelse er artikel 4, stk. 1, i forordning nr. 1408/71, der bestemmer følgende:

»Denne forordning finder anvendelse på enhver lovgivning om sociale sikringsgrene, der vedrører:

[...]

c) ydelser ved alderdom

[...]«

3. Artikel 4, stk. 2 a, tilføjet ved forordning (EØF) nr. 1247/92 [3], har følgende ordlyd:

»Denne forordning finder ligeledes anvendelse på særlige ikke-bidragspligtige ydelser, der er fastsat i en anden lovgivning eller ordning end dem, der er omhandlet i stk. 1 eller udelukket i henhold til stk. 4, når disse ydelser har til formål

a) enten at dække de risici, der svarer til de i stk. 1, litra a)-h), omhandlede sikringsgrene, i stedet for eller som tillæg til andre ydelser

b) eller udelukkende at sikre særlig beskyttelse af handicappede.«

4. Af særlig interesse i denne forbindelse er artikel 4, stk. 4, der bestemmer følgende:

»Denne forordning finder [...] [ikke] anvendelse på offentlig social og sundhedsmæssig forsorg [...].«

5. Artikel 10, stk. 1, der fastsætter ophævelsen af bopælsbestemmelser, har følgende ordlyd:

»Kontantydelser ved invaliditet eller alderdom eller til efterladte, erstatning i anledning af arbejdsulykker eller erhvervssygdomme samt ydelser ved dødsfald, hvortil der er erhvervet ret efter lovgivningen i en eller flere medlemsstater, kan, medmindre andet er bestemt i denne forordning, ikke nedsættes, ændres, stilles i bero, inddrages eller beslaglægges som følge af, at den berettigede er bosat i en anden medlemsstat end den, hvori den institution, som det påhviler at udrede ydelsen, er beliggende.«

6. Artikel 10 A i forordning nr. 1408/71 [4] bestemmer:

»Særlige ikke-bidragspligtige ydelser

1. Uanset artikel 10 og afsnit III modtager de personer, som er omfattet af denne forordning, udelukkende de i artikel 4, stk. 2 a, omhandlede særlige ikke-bidragspligtige kontantydelser i den medlemsstat, på hvis

3 — Rådets forordning (EØF) nr. 1247/92 af 30.4.1992 om ændring af forordning (EØF) nr. 1408/71 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet (EFT L 136, s. 1).

4 — Indsat ved forordning nr. 1247/92, nævnt i fodnote 3.

område de er bosat, og i henhold til dennes lovgivning, såfremt disse ydelser er anført i bilag Ida. Ydelserne udredes af institutionen på bopælsstedet og på dennes bekostning.«

7. Bilag II a, der i forbindelse med indførelsen af artikel 4, stk. 2 a, og artikel 10 a er blevet tilføjet til forordningen, har følgende overskrift: »Særlige ikke-bidragspligtige ydelser (forordningens artikel 10 A)«. I dette bilag hedder det under »E. Frankrig«, litra a):

»Supplerende tilskud fra Den Nationale Solidaritetsfond (lov af 30.6.1956).«

B — *National ret*

8. I 1956 oprettedes i Frankrig Fonds national de solidarité (herefter »FNS«), der har til formål at fremme en generel politik til sikring af ældre personer ved forhøjelse af tjenestemandspension, folkepension, alderspension og ydelser ved alderdom. Den 1. januar 1994 blev FNS ændret til Fonds de solidarité vieillesse (alderssolidaritetsfond, herefter »FSV«). Denne fond giver supplerende tilskud til modtagere af ydelser ved alderdom eller invaliditet, der ikke råder over tilstrækkelige indtægter.

9. Betingelserne for at oppebære disse ydelser er fastlagt i artikel L 815-1 til L 815-11 i code de la sécurité sociale (lov om social sikring, herefter »CSS«). Ifølge denne tilkendes det supplerende tilskud uafhængigt af, om den pågældende tidligere har været ansat som lønmodtager eller har været selvstændig. Det drejer sig om en ydelse til supplering af indtægten — uanset type — op til et mindstebeløb, der er nødvendigt henset til leveomkostningerne i Frankrig. Artikel L 815-11 fastlægger desuden, at personer, der flytter og tager bopæl uden for Frankrig, mister kravet på det supplerende tilskud [5].

III — Faktiske omstændigheder og retsforhandlinger

10. Sagsøgeren i hovedsagen, der er født den 27. september 1931, er spansk statsborger og nu bosat i Spanien. Fra 1957 til 1964

5 — Jf. retsmøderapport til dom af 24.2.1987, forenede sager 379/85, 380/85, 381/85 og 93/86, Giletti m.fl. Sml. s. 955, og dom af 12.7.1990, sag C-236/88, Kommissionen mod Frankrig, Sml. I, s. 3163.

arbejdede han i Frankrig. Siden den 1. november 1991 har han modtaget fransk alderspension.

11. Sagsøgeren anmodede om at få udbetalt et supplerende tilskud fra FNS, som gav afslag herpå ved afgørelse af 5. august 1999. Cour d'appel afviste det af sagsøgeren anlagte søgsmål med den begrundelse, at det omtvistede supplerende tilskud udgjorde en særlig ikke-bidragspligtig ydelse, der er omfattet af artikel 10 A i forordning nr. 1408/71, og derfor ikke kunne tilkendes personer, der har fast bopæl i en anden medlemsstat end Den Franske Republik.

12. Sagsøgeren appellerede herefter sagen til cour de cassation, der udsatte sagen og forelagde Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Skal fællesskabsretten fortolkes således, at det omtvistede supplerende tilskud, som er opført i bilag II a i forordning (EØF) nr. 1408/71, har karakter af en særlig, ikke-bidragspligtig ydelse, som ifølge forordningens artikel 10 A og 95 B udelukker, at der kan tildeles en ansøger, som ikke er bosat på den pågældende medlemsstats område, og som ikke opfyldte aldersbetingelsen den 1. juni 1992 eller skal den fortolkes således, at dette tilskud, hvis det udgør en social sikringsydelse, i medfør af samme forordnings artikel 19, stk. 1, skal udbetales til den pågældende person, når denne opfylder betingelserne for at få det tildelt, uanset i hvilken medlemsstat han er bosat?«

13. Der er indgivet skriftlige indlæg af sagsøger, den franske, spanske, finske og italienske regering, Det Forenede Kongeriges regering samt af Kommissionen. Den franske og spanske regering, Det Forenede Kongeriges regering samt Kommissionen har afgivet mundtlige indlæg i retsmødet den 20. juni 2006.

IV — Parternes indlæg

14. Sagsøgeren i hovedsagen anfører, at det franske supplerende tilskud ikke er en særlig ikke-bidragspligtig ydelse i henhold til artikel 4, stk. 2 a, i forordning nr. 1408/71, men derimod en social sikringsydelse, da denne ikke tilkendes modtageren af en alderspension på basis af en individuel og skønsmæssig bedømmelse af det personlige behov. Desuden finansieres det supplerende tilskud ifølge sagsøgeren — for så vidt støttet af den spanske regering — indirekte af sociale

bidrag. Ydelsen betales af alderssolidaritetsfonden, der fortrinsvis finansieres af det generelle sociale bidrag (contribution sociale généralisée, herefter »CSG«). Det supplerende tilskud skal derfor tilkendes uafhængigt af modtagerens bopæl.

15. Den franske regering er af den opfattelse, at den pågældende ydelse skal betragtes som særlig ikke-bidragspligtig ydelse i henhold til forordningens artikel 4, stk. 2 a, og artikel 10 A.

16. Det supplerende tilskud er en særlig ydelse, da det har lighedspunkter med både sociale sikringsydelser og social forsorg.

17. For det første har ydelsen lighedspunkter med sociale sikringsydelser. Disse tilkendes kun modtagere af ydelser ved alderdom, der er fyldt 65 år eller — i tilfælde af uarbejdsdygtighed — 60 år. Den står i forbindelse med den i artikel 4, stk. 1, litra c), i forordning nr. 1408/71 nævnte ydelse ved alderdom, da den tilkendes som supplement til pensionen. Desuden tilkendes det supplerende tilskud til modtageren af en eller flere ydelser ved alderdom på basis af lovmæssige kriterier, nemlig artikel L 815-2 uden en individuel og skønsmæssig bedømmelse af det personlige behov.

18. For det andet har ydelsen lighedspunkter med social forsorg. Den skal sikre modtageren en minimumslevestandard i tilfælde af en utilstrækkelig pension. Tilskuddet tilkendes personer, der har nået pensionsalderen, og hvis samlede indtægter ligger under en lovmæssigt fastlagt standard. Tilkendelsen er ikke omfattet af krav til beskæftigelsens varighed eller betaling af bidrag.

19. Den franske regering er desuden af den opfattelse, at den pågældende ydelse er ikke-bidragspligtig. Det drejer sig om et af skattemidler finansieret solidaritetstilskud, der udbetales gennem FSV. Skattemidlerne er sammensat af contribution sociale de solidarité à la charge des sociétés [6], CSG og et bidrag på 2%. Det supplerende tilskud finansieres altså udelukkende af de obligatoriske bidrag til dækning af de generelle offentlige udgifter.

20. Kommissionen og den italienske regering deler den franske regerings opfattelse. Kommissionen anfører endvidere, at det supplerende tilskud udredes af sygekassen, som så godtgøres af FSV. I sidste instans er det altså FSV, og ikke sygekassen, der

6 — Socialt solidaritetsbidrag, der udredes af virksomheder.

afholder udgiften. Ydermere afhænger beregningen af ydelsen og forudsætningerne for dens tilkendelse ikke af, at modtageren har betalt præmier eller bidrag.

V — Formaliteten

21. Den finske regering anfører i sit skriftlige indlæg, at der foreligger grunde til ikke at afvise den forelæggende rets anmodning om præjudiciel afgørelse, da den ikke fremstiller retsgrundlaget for det præjudicielle spørgsmål, men kun indeholder en henvisning til den pågældende nationale lovgivning. De i forelæggelsesbeslutningen givne oplysninger skal ikke blot tjene til at sætte Domstolen i stand til at give hensigtsmæssige svar, men også til at give medlemsstaternes regeringer samt andre interesserede parter mulighed for at afgive indlæg i henhold til artikel 20 i EF-statutten for Domstolen [7].

22. Den finske regering har ret i sin bemærkning om, at retsgrundlaget i forelæggelseskendelsen fremstilles yderst sparsomt. Den forelæggende ret anfører kun de pågældende artiklers nummer. Der mangler især en angivelse af forudsætningerne for tilkendelsen af det supplerende tilskud, samt en redegørelse for ydelsens formål og for finansieringen heraf. Domstolen har derfor anmodet den forelæggende ret om supplerende oplysninger om den franske lovgivning. Disse er modtaget med skrivelse af 10. maj 2006. På dette grundlag kunne parterne på retsmødet af 20. juni 2006 tage stilling til indholdet.

23. Da medlemsstaternes regeringer samt andre berørte parter har haft mulighed for at udtale sig om de supplerende oplysninger under retsmødet, ser jeg ingen grund til ikke at antage det foreliggende præjudicielle spørgsmål til realitetsbehandling.

VI — Retlig vurdering

24. I den foreliggende sag ønskes det belyst, om det franske supplerende tilskud er en særlig ikke-bidragspligtig ydelse i henhold til artikel 4, stk. 2 a, i forordning nr. 1408/71. Hvis den pågældende ydelse kan betragtes som særlig ikke-bidragspligtig ydelse, kan kravet om supplerende tilskud i henhold til forordningens artikel 10 A, stk. 1, begrænses til personer, der er bosat i medlemsstaten, såfremt disse ydelser er opført i forordnin-

7 — Kendelse af 2.3.1999, sag C-422/98, Colonia Versicherung m.fl., Sml. I, s. 1279, præmis 5.

gens bilag II. Hvis den omtvistede ydelse derimod skal betragtes som social sikringsydelse, gælder de generelle bestemmelser, dvs. at bopælskravet i henhold til artikel 10 i forordning nr. 1408/7 ikke finder anvendelse i forbindelse med dens tilkendelse.

Domstolen har udtalt, at de lovbestemmelser, hvorefter sådanne ydelser tilkendes, i kraft af visse af deres karakteristika har lighedspunkter med den sociale forsorg, i det omfang trang er et væsentligt kriterium for deres anvendelse, og betingelserne for erhvervelse af ret til disse ydelser ikke er baseret på sammenlægning af beskæftigelsesperioder eller bidrag, hvorimod de i kraft af andre karakteristika nærmer sig den sociale sikring, i det omfang afgørelsen om at tilkende ydelserne, således som bestemmelserne derom er udformet, ikke beror på et frit skøn, og der ved tilkendelsen tillægges de berettigede en i loven fastslået retsstilling.«

25. Anvendelsen af artikel 10 A afhænger af, om den omtvistede ydelse skal betragtes som særlig ikke-bidragspligtig ydelse i den forstand, hvori dette udtryk er anvendt i artikel 4, stk. 2 a. For at fastslå denne ydelses karakter skal først undersøges forordning nr. 1247/92, hvormed artikel 4, stk. 2 a, og artikel 10 A samt bilag II a indsættes i forordning nr. 1408/71. Tredje og fjerde betragtning beskriver baggrunden for og formålet med forordningen. De har følgende ordlyd:

26. Det følger af betragtningerne til forordning nr. 1247/92, at de ved denne forordning gennemførte ændringer for en stor dels vedkommende skyldes Domstolens retspraksis, ifølge hvilken visse ydelser, der er hjemlet i de nationale retsordner, samtidig hører ind under social sikring (i henhold til artikel 4, stk. 1, inden for forordningens anvendelsesområde) og social forsorg (i henhold til artikel 4, stk. 4 uden for forordningens anvendelsesområde) som følge af ydelsernes anvendelsesområde, målsætning og de nærmere betingelser, der er knyttet til disse ydelser. Ved disse ydelser drejer det sig således om »blandede« eller »hybride« ydelser.

»Det er ligeledes nødvendigt at tage hensyn til Domstolens retspraksis, ifølge hvilken visse ydelser, der er fastsat i national lovgivning, samtidig hører ind under social sikring og social forsorg som følge af ydelsernes anvendelsesområde, målsætning og de nærmere betingelser, der er knyttet til disse ydelser.

27. Giletti-dommen fra 1987 hører til en af de første retssager, hvor Domstolen udtalte sig om blandede ydelser. Den undersøgte

heri, om et fransk supplerende tillæg til alders-, efterladte- eller invalidepension faldt ind under anvendelsesområdet for forordning nr. 1408/71 [8]. I denne sag fastslog Domstolen, at ydelserne fra FNS — der på den ene side sikrer trængende personer et eksistensminimum og på den anden side skal sikre modtagere af utilstrækkelige sociale sikringsydelser et indtægtssupplement — hører til det sociale sikringssystem i medfør af forordning nr. 1408/71.

28. Ovennævnte dom vedrørte det — også i nærværende retssag omtvistede — franske supplerende tillæg eller supplerende tilskud til alders-, efterladte- eller invalidepension. Dette tilskud var i øvrigt også genstand for en traktatbrudsprocedure mod den Franske Republik [9] i forbindelse med anvendelsen af bopælskravet ved tilkendelsen af det supplerende tillæg til sikring af et eksistensminimum i Frankrig. I denne dom støttede Domstolen sig på Giletti-dommen [10] og fastslog et traktatbrud fra Frankrigs side.

29. En anden konsekvens af disse domme var ændringen af forordning nr. 1408/71 ved forordning nr. 1247/92, hvorved de særlige ikke-bidragspligtige ydelser udtrykkeligt blev medtaget i forordningens anvendelsesområde. På grund af sammenhængen mellem disse ydelser og den sociale forsorg er de dog undtaget fra den generelle regel om, at sociale sikringsydelser kan eksporteres.

30. Som allerede nævnt i punkt 25 ovenfor, omfatter undtagelsen fra princippet om, at sociale sikringsydelser kan eksporteres, kun de ydelser, der opfylder betingelserne i artikel 4, stk. 2 a, i forordning nr. 1408/71, dvs. ikke-bidragspligtige ydelser, der både er særlige og er opført i forordningens bilag II a.

31. Efter Domstolens retspraksis defineres en særlig ydelse i den forstand, hvori dette udtryk er anvendt i artikel 4, stk. 2 a, i forordning nr. 1408/71, »ud fra sit formål. Den skal være en erstatning for eller et supplement til en social sikringsydelse og have karakter af en socialhjælp, der retfærdiggøres af økonomiske og sociale grunde, og være reguleret af objektivt fastsatte kriterier« [11]. En ikke-bidragspligtig ydelse foreligger, når ydelsen udelukkende

8 — Nævnt i fodnote 5, præmis 11.

9 — Dom af 12.7.1990, sag C-236/88, Kommission mod Frankrig, Sml. I, s. 3163, præmis 6.

10 — Domstolen støttede sig også på Biason-dommen. I denne dom drejede det sig om et supplerende tilskud til en invalidepension, der ikke blev tilkendt, efter at sagsøgeren i hovedsagen var flyttet til en anden medlemsstat. Domstolen fastslog, at medlemsstaterne i henhold til artikel 10 i forordning nr. 1408/71 ikke måtte gøre tilkendelsen af visse ydelser (inklusive alders- og invalidepension) afhængig af, at ydelsesmodtageren har sin bopæl i den betalende medlemsstat (dom af 9.10.1974, sag 24/74, Sml. s. 999).

11 — Jf. bl.a. dom af 29.4.2004, sag C-160/02, Skalka, Sml. I, s. 5613, præmis 25.

finansieres af obligatoriske bidrag til dækning af de almindelige offentlige udgifter. Det afgørende kriterium i den forbindelse er den reelle finansiering af ydelsen. Det skal undersøges, hvorvidt denne finansiering er sikret direkte eller indirekte ved forsikringstagerens bidrag eller ved offentlige midler [12].

32. Til de ydelser, som Domstolen efter vedtagelsen af forordning nr. 1247/92 har anerkendt som særlige ikke-bidragspligtige ydelser, hører invalidepension [13], plejetilskud [14], indkomststøtte [15] og kompenserende tillægsydelse for pensionerede selvstændige erhvervsdrivende [16]. Til de ydelser, som Domstolen ikke har anerkendt som særlig ikke-bidragspligtige ydelse, hører en luxembourgsk moderskabsydelse [17] og en østrigsk plejeydelse [18].

33. Det her omtvistede supplerende tilskud er opført på listen over særlige ikke-bidragspligtige ydelser i henhold til artikel 4, stk. 2 a, i forordning nr. 1408/71, der er blevet tilføjet nærværende forordnings bilag II a.

12 — Jf. bl.a. Skalka-dommen, præmis 28.
13 — Dom af 4.11.1997, sag C-20/96, Snares, Sml. I, s. 6057.
14 — Dom af 11.6.1998, sag C-297/96, Partridge, Sml. I, s. 3467.
15 — Dom af 25.2.1999, sag C-90/97, Swaddling, Sml. I, s. 1075.
16 — Skalka-dommen, nævnt i fodnote 11.
17 — Dom af 31.5.2001, sag C-43/99, Leclere m.fl., Sml. I, s. 4265.
18 — Dom af 8.3.2001, sag C-215/99, Jauch, Sml. I, s. 1901.

34. I den aktuelle sag er det ubestridt, at det franske supplerende tilskud falder ind under social sikring. Ydelsen tilkendes til forhøjelse af sociale pensioner. Den står i sammenhæng med den i artikel 4, stk. 1, litra c), i forordning nr. 1408/71 nævnte ydelse ved alderdom. Desuden giver den modtageren en lovmæssigt fastlagt retsstilling, med henblik på hvilken der ikke tilkommer de sociale sikringsinstitutioner, der har kompetence til at træffe afgørelse om tilkendelsen af ydelsen, en skønsvurdering af det personlige behov eller situation. Når de opstillede betingelser er opfyldt, har den pågældende krav på det supplerende tilskud.

35. Parterne strides imidlertid om, hvorvidt det franske supplerende tilskud har lighedspunkter med social forsorg. Med undtagelse af sagsøgeren er alle parter af den opfattelse, at det er tilfældet. Sagsøgeren bestrider dette, men har ikke fremført argumenter.

36. I modsætning til sagsøgeren mener jeg, at det supplerende tilskud har lighedspunkter med social forsorg. Det skal sikre modtageren en minimumslevestandard i tilfælde af en utilstrækkelig pension. Tilskuddet tilkendes personer, der har nået pensionsalderen, og hvis samlede indtægter ligger under en lovmæssigt fastlagt standard. Tilkendelsen er ikke omfattet af krav til beskæftigelsens varighed eller betaling af bidrag.

37. Heraf fremgår det, at det franske supplerende tilskud har en blandet karakter og skal betragtes som særlig ydelse.

38. Det skal dernæst undersøges, om det franske supplerende tilskud er en ikke-bidragspligtig ydelse.

39. Indledningsvis henvises der til, at det af de supplerende bilag og den franske regerings indlæg fremgår, at det supplerende tilskud til alders-, efterladte- og invalidepension i Frankrig udredes af FSV via sygekassen, og at FSV og dermed indirekte det supplerende tilskud finansieres af tre kilder. Først og fremmest sikres finansieringen af contribution sociale de solidarité à la charge des sociétés, hvor beregningsgrundlaget er den af de bidragspligtige virksomheder betalte moms. Dertil kommer en skat på 2%, der påhviler enhver fysisk person, som er skattemæssig hjemmehørende i Frankrig, og opkræves af indtægter af formue og aktiver. Den tredje indtægtskilde er CSG, der opkræves af indtægter af formue, af afkast af investeringer, af indsatser eller gevinster i forbindelse med spil samt af erhvervsindtægter og indkomstsurrogater.

40. Ifølge sagsøgeren i hovedsagen skal det supplerende tilskud betragtes som en bidragspligtig ydelse, da det indirekte også finansieres af CSG. Sagsøger påberåber sig for så vidt dommen i sagen Kommissionen mod Frankrig, som netop vedrørte CSG [19].

41. I denne retssag havde Kommissionen indledt en traktatbrudsprocedure vedrørende anvendelsen af CSG på arbejdstageres og selvstændige erhvervsdrivendes erhvervsindtægter og indkomstsurrogater, der bor i Frankrig, men som ikke falder ind under den franske lov om social sikring. Domstolen fastslog, at CSG, i modsætning til bidragene, hvormed det offentliges generelle udgifter skal finansieres, anvendes specifikt og direkte til finansiering af den sociale sikring i Frankrig, idet provenuet derfra tilfalder Caisse nationale des allocations familiales (centralkasse for familietilskud), FSV og de obligatoriske sygesikringsordninger. Den fremførte: »Formålet med CSG er [...] særligt at finansiere de sikringsgrene, som vedrører ydelser ved alderdom, ydelser til efterladte, ydelser i anledning af sygdom samt familieydelser, som alle er omfattet af artikel 4 i forordning nr. 1408/71.«

19 — Dom af 15.2.2000, sag C-169/98, Kommissionen mod Frankrig, Sml. I, s. 1049.

42. Ifølge den franske regering har Domstolen i den nævnte dom ikke taget stilling til spørgsmålet om, hvorvidt CSG skal betragtes som en skat [20]. Domstolen fastslog blot, at CSG udviser en forbindelse til lovene til regulering af de sociale sikringsgrene, der er opregnet i artikel 4 i forordning nr. 1408/71, som er tilstrækkelig og direkte relevant til, at det kan anses for et bidrag, der er omfattet af forbuddet mod dobbelt bidrag.

43. Som den franske regering med rette fremfører, har Domstolen ved sin undersøgelse af, om der foreligger en tilsidesættelse af forordningens artikel 13, i dommen Kommissionen mod Frankrig ikke undersøgt, om CSG skal betragtes som »skat« eller som »bidrag«.

44. Efter min opfattelse kan CSG ikke betragtes som bidrag til det franske supplerende tilskud. CSG's skyldnere har nemlig intet krav på en social sikringsydelse som modydelse for bidragene, hvorimod alle personer med bopæl i Frankrig, uanset om de er erhvervsaktive eller ej, på grundlag af deres bopæl kan gøre krav gældende på sociale ydelser fra området national solidaritet, der finansieres ved hjælp af CSG, dvs. ydelser fra FSV. Betalingen af CSG giver derfor ikke ret til nogen direkte modydelse i form af konkrete, identificerbare ydelser.

45. Heraf følger, at det franske supplerende tilskud skal betragtes som særlig ikke-bidragspligtig ydelse i henhold til artikel 4, stk. 2 a, i forordning nr. 1408/71.

46. Supplerende vil jeg gerne komme ind på Kommissionens argument om, at sagsøgeren eventuelt kan udlede rettigheder af de i artikel 95b i forordning nr. 1408/71 [21] indeholdte overgangsbestemmelser.

47. I henhold til artikel 95 B, stk. 9, må anvendelsen af artikel 1 i forordning nr. 1247/92 ikke medføre afslag på ansøgning om en særlig ikke-bidragspligtig ydelse, der tilkendes som et pensionstillæg, når den pågældende opfyldte betingelserne for tilkendelse af den nævnte ydelse før den 1. juni 1992, selv om han var bosat i en anden medlemsstat end den kompetente stat, forudsat at ansøgningen indgives inden for fem år efter den 1. juni 1992.

20 — Dommen i sag C-169/98, Kommissionen mod Frankrig, præmis 32.

21 — Som ændret ved Rådets forordning (EF) nr. 3095/95 af 22.12.1995 om ændring af forordning (EØF) nr. 1408/71 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet, og forordning (EØF) nr. 574/72 om regler til gennemførelse af forordning (EØF) nr. 1408/71, forordning (EØF) nr. 1247/92 om ændring af forordning (EØF) nr. 1408/71, samt forordning (EØF) nr. 1945/93 om ændring af forordning (EØF) nr. 1247/92 (EFT L 335, s. 1).

48. Det fremgår af forelæggelsesbeslutningen, at sagsøgerens ansøgning om det supplerende tilskud blev afvist, fordi sagsøgeren den 1. juni 1992 ifølge CSS's dengang gældende artikel L 815-2 og R 815-2 ikke havde nået den nødvendige alder. Det supplerende tilskud tilkendes kun modtagere af ydelser ved alderdom, der er fyldt 65 år eller — i tilfælde af uarbejdsdygtighed — 60 år. Sagsøgeren har siden den 1. november 1991 modtaget en fransk alderspension på normalt grundlag og ikke på grund af uarbejdsdygtighed, hvorfor en aldersgrænse på 65 år finder anvendelse.

49. Efter Kommissionens opfattelse skal der i den aktuelle sag anvendes en aldersgrænse på 60 år i stedet for 65 år. Af akterne fremgår det nemlig, at sagsøgeren er i besiddelse af en spansk lægeattest, i henhold til hvilken sagsøgeren har været uarbejdsdygtig siden 1991; denne attest er af den nationale ret ikke blevet anerkendt som retsgyldig. Hvis der skulle gælde en aldersgrænse på 60 år, ville sagsøgeren kunne udlede et krav af artikel 95 B, stk. 9, i forordning nr. 1408/71, da han har opfyldt betingelserne for tilkendelse af det supplerende tilskud, nemlig at han var fyldt 60 år før den 1. juni 1992.

50. Indledningsvis skal der erindres om, at det fremgår af Domstolens praksis, at inden for rammerne af fordelingen af domsmyndigheden mellem de nationale retter og Domstolen, jf. artikel 234 EF, er den nationale ret — der alene har direkte kendskab til sagens omstændigheder og de af parterne fremførte argumenter, og som har ansvaret for den afgørelse, der skal træffes — bedst i stand til med fuldt kendskab til sagen at vurdere relevansen af de retsspørgsmål, der er opstået under den tvist, som retten har fået forelagt, og nødvendigheden af en præjudiciel afgørelse som forudsætning for at kunne afsige dom. Domstolen kan imidlertid, hvis spørgsmålene eventuelt er formuleret forkert, eller hvis de går ud over rammerne for dens beføjelser i henhold til artikel 234 EF, af alle de elementer, der er anført af den nationale ret, og især af de i anmodningen anførte grunde, udlede de fællesskabsretlige elementer, der under hensyn til sagsgenstanden kræver en fortolkning [22].

51. For at give retten, der har forelagt et præjudiciel spørgsmål, et tilfredsstillende svar, kan Domstolen tage hensyn til fællesskabsretlige bestemmelser, som den forelæg-

22 — Jf. bl.a. dom af 29.11.1978, sag 83/78, Pigs Marketing Board, Sml. s. 2347, præmis 25 og 26, og af 22.6.2000, sag C-425/98, Marca Mode, Sml. I, s. 4861, præmis 21.

gende ret ikke har anført i sit spørgsmål. Det er derimod op til den nationale ret at afgøre, om fællesskabsbestemmelsen, som den er blevet fortolket af Domstolen i henhold til artikel 234 EF, finder anvendelse i den sag, den skal dømme [23].

52. Som Kommissionen med rette har anført, kan sagsøgeren eventuelt udlede rettigheder af artikel 95 B, i forordning nr. 1408/71 og af artikel 51, stk. 1, litra b) og f), i Rådets forordning (EØF) nr. 574/72 af 21. marts 1972 om regler til gennemførelse af forordning nr. 1408/71 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet [24]. Sidstnævnte bestemmelse fastlægger følgende:

»Når en person, der modtager ydelser, navnlig

[...]

b) ydelser ved alderdom, der tilkendes på grund af uarbejdsdygtighed

[...]

f) ydelser, der tilkendes under forudsætning af, at modtagerens midler ikke overstiger en bestemt grænse

opholder sig eller er bosat i en anden medlemsstat end den, hvor den forpligtede institution er beliggende, foretages den administrative og lægelige kontrol på denne institutions begæring på modtagerens opholds- eller bopælssted efter reglerne i den lovgivning, som gælder for den sidstnævnte institution. Den forpligtede institution bevarer dog retten til at lade modtageren undersøge af en af den selv udpeget læge.«

53. Desuden har Domstolen i Dafeki-dommen afgjort, at »socialsikringsinstitutionerne og domstolene i en medlemsstat i sager vedrørende sociale ydelser til en vandrende arbejdstager, der er EF-statsborger, er forpligtet til at anerkende personregisterudskrifter og lignende dokumenter, der er udstedt af de kompetente myndigheder i de øvrige medlemsstater, medmindre der på grund af de konkrete forhold i den enkelte sag er alvorlig tvivl om rigtigheden heraf« [25].

23 — Jf. bl.a. dom af 20.3.1986, sag 35/85, Tissier, Sml. s. 1207, præmis 9.

24 — EFT L 74, s. 1.

25 — Dom af 2.12.1997, sag C-336/94, Dafeki, Sml. I, s. 6761, præmis 21.

54. På baggrund af ovenstående fremgår det, at en national ret er bundet af dokumenter, der er udstedt af de kompetente myndigheder i de øvrige medlemsstater, med hensyn til uarbejdsdygtighedens start og varighed.

55. Det er op til den nationale ret at afgøre, om artikel 95 B, stk. 9, i forordning nr. 1408/71, sammenholdt med artikel 51 i forordning nr. 574/72, kan anvendes i den aktuelle sag.

VII — Forslag til afgørelse

56. Jeg foreslår at besvare den forelæggende rets præjudicielle spørgsmål som følger:

»Artikel 10 A i Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 af 14. juni 1971 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet, og bilag II a i denne forordning skal fortolkes således, at det supplerende tilskud i henhold til code de la sécurité sociale er en særlig ikke-bidragspligtig ydelse i henhold til forordningens artikel 4, stk. 2 a.«